

Predikan i Kindaholms församling 2015 av Tobias Bäckström

4 sönd. i advent

"Herrens moder"

Sef 3:14-17

Fil 4:4-7

Luk 1:30-35

Ps: 164, 488, 423, 736

Idag firar vi kyrkans mors dag. Fjärde söndagen i advent har blivit en av kyrkoårets tre söndagar som handlar om jungfru Maria. *Herrens mor* är temat och Maria var ju Jesu mor. Men hon var mer än så. Eftersom Jesus är både Gud och människa så är hon därmed även *Guds mor*. Under kyrkomötet i Efesos år 431 tillerkände man henne som gudaföderska och fick titeln Guds moder.

Det är det största miraklet av alla, hur en människa kunde föda Gud till världen. Att Gud är stor och allsmäktig som skapat allt är inte så svårt att tro. Det har människor på egen hand kunnat räkna ut, samma tro har vi även i andra religioner. Nej, det stora mysteriet är att Gud kunnat bli så liten, ett foster i Marias livmoder, ett litet fattigt barn i krubban av halm. Det hade ingen människa av egen förmåga kunnat begripa. Det är det största undret av alla.

Men Gud ville bli människa, och detta var något som han inte kunde göra på egen hand. Här kommer vi till ytterligare ett mysterium. För så är det ju: Gud, trots att han är den allsmäktige så är han beroende av en människas frivilliga medverkan för att kunna bli som oss! Det var med denna förfrågan som ängeln Gabriel kom till Maria, den unga jungfrun i staden Nasaret. Det är därför han står där på tröskeln till Marias hem för att fråga henne om hennes deltagande.

Att vara mor innebär att med sin kropp frambringa ett nytt liv. Barnet har sitt ursprung hos modern. Det ofödda barnet är helt beroende av modern. Efter födseln så skiljs kropparna åt, navelsträngen klipps av, men beroendet fortsätter. Det är i samspel med modern som barnet mognar till en självständig individ. Denna samverkan fortsätter genom åren.

Men modern är inte bara den givande parten. Hon tar också emot. Hon inte bara frambringar ett barn, hon tar också emot ett barn. Vi brukar ju säga att barn är en Guds gåva, barnet har alltså sin ursprung hos Gud, alla barn är skapade till Guds avbild. Barnet i sig är alltså ett budskap från Gud.

När man precis har fått ett barn så tror jag att det är det svårt att tvivla på Guds existens. Just eftersom man instinktivt känner att Gud talar till en genom barnet, även långt innan barnet själv lär sig tala. Barnet har sitt ursprung ytterst hos Gud.

Detta gäller alltså alla barn som föds, men det gäller i ännu högre grad det barn som Maria föder. Där gäller det bokstavligen, konkret. Barnet som hon väntar är Gud själv och genom detta barn talar Gud till oss. Jesus var bokstavligen Guds tilltal, Guds Ord till människorna.

Ibland har lutherska kyrkor kritiserat katolska kyrkan för överdriven Mariafromhet. Men man får inte glömma att vår syn och vördnad för Maria hänger samman med vår syn och vördnad för hennes son, Jesus. Uppmärksamheten som vi riktar mot henne gör vi för Jesus skull. När kyrkomötet kom fram till att hon skulle kallas gudaföderska var det för att försvara *människoblivandet*. Om man inte erkänner Maria som Guds moder, som betyder ju det att man förnekar att Gud har blivit människa.

Maria är alltså Herrens moder, men hon är också *Kyrkans mor*. Paulus talar om att kyrkan är som en kropp med olika lemmar där vi alla behöver varandra. Och denna kropp som utgör Kyrkan är Kristi kropp. Att Jesus har farit upp till himlen och har lämnat oss i synlig gestalt är bara halva sanningen. Nu är det kyrkans uppgift att synliggöra Kristus, vi är hans lemmar, hans kropp här på jorden. Maria är ju mor till Kristi kropp och är följaktligen därmed också mor till Kyrkan.

Men Maria är en mor på ännu fler sätt. Att Gud föds som ett människobarn, har som följd att människan kan födas som Guds barn. Det är julens saliga byte. Jesus, Guds Son, blir vår broder, och därmed får vi kalla hans Fader för vår far. Som Paulus säger: ”Eftersom ni är söner, har Gud sänt sin sons ande in i vårt hjärta, och den ropar: Abba! Fader!” Jesus Far är alltså vår far, men det betyder också att vi får räkna hans mor som vår mor.

När Jesus hänger på korset så stod hans mor, Maria, nedanför. Hon som var med när han föddes, var också med när han dog. Och Jesus tänkte på henne trots sin egen belägenhet. Josef var död och Jesus var som ende son därmed försörjningsansvarig. Hur skulle det nu gå för hans mor? Det är då Jesus ser Johannes på andra sidan av korset. Där är din mor, säger han till honom. Och till Maria: där är din son. Det är bara det att det faktiskt inte står att det var Johannes. I Johannesevangeliet nämns aldrig Johannes vid namn, utan bara ”den lärjunge som Jesus älskade”.

Men vem är det? Jo, den lärjunge som Jesus älskade är ingen annan än du och jag. Det är till oss Jesus säger ”där är din mor” om Maria.

Herrens moder är den här söndagens tema. Och eftersom Jesus är Guds son är hon därmed också Guds moder. Och eftersom Kyrkan är Kristi kropp är hon också Kyrkans moder. Och genom tro är hon också din och min mor, alla vi som är döpta och kallar oss kristna. Gud har a-dop-terat oss, genom dopet blev vi upptagna i Guds stora familj, där Gud är vår Far, Jesus vår bror och Maria får mor.

Om man i andra kyrkotraditioner har betonat Marias roll för mycket, så att hon nästan blivit föremål för dyrkan, så har man i vår tradition förminskat henne. Vi behöver Maria även i vår Svenska kyrka, utan en mor blir ju familjen inte komplett.

Jungfru Maria är Herrens mor. Hon är Guds mor och Kyrkans mor. Men hon är också din mor genom tron. Genom henne blev Guds frälsning möjlig. Genom att hon födde Guds son kan du födas som Guds barn.